

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Urto/7/2017
Identifikačné číslo spisu:	7015897413
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:7015897413.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Patrika Príbelského PhD. a JUDr. Dany Wänkeovej v konaní o uznanie cudzieho rozhodnutia na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením rozsudku dňa 30. apríla 2018 v Bratislave, o odvolaní G. L. proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 19. júla 2017, sp. zn. 5Ntc/11/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 518 ods. 4 (veta tretia) Tr. por. rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 19. júla 2017, sp. zn. 5Ntc/11/2015 z r u š u j e.

Podľa § 515 ods. 2 písm. b) Tr. por. na území Slovenskej republiky

u z n á v a

rozsudok Krajského súdu v Chemnitzi z 21. decembra 2010, sp. zn. 1 Ks 840 Js 33583/09 vo výroku o treste, ktorým bol

občan Slovenskej republiky G. L., nar. XX. G. XXXX v L., Česká republika, trvale bytom H. P. J., V. XXX, Slovenská republika, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody na území Nemeckej spolkovej republiky,

uznaný za vinného zo spolupáchateľstva trestného činu vraždy spáchaného v jednočinnom súbehu s pokusom o trestný čin závažnej lúpeže so smrteľným následkom a trestným činom krádeže podľa § 211, § 242 ods. 1, § 243 ods. 1 č. 2, § 249 ods. 1, § 250 ods. 2 č. 1, § 251, § 22, § 23 ods. 1, § 52 a § 53 Trestného zákonníka Nemeckej spolkovej republiky a bol mu uložený úhrnný trest odňatia slobody na doživotie podľa § 211 ods. 1 Trestného zákonníka Nemeckej spolkovej republiky.

Podľa § 517 ods. 2 Tr. por. s použitím § 48 ods. 3 písm. a) Tr. zák. odsúdený G. L. bude vo výkone trestu odňatia slobody pokračovať bez jeho premeny v ústave na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom z 19. júla 2017, sp. zn. 5Ntc/11/2015 podľa § 516 ods. 1 písm. i) Tr. por. neuznal vo výroku o treste rozsudok Krajského súdu v Chemnitzi sp. zn. 1 Ks 840 Js 33583/09 z 21.12.2010, ktorým bol odsúdený G. L. uznaný vinným zo spolupáchateľstva trestného činu vraždy spáchaného v jednočinnom súbehu s pokusom o trestný čin závažnej lúpeže so smrteľným následkom a trestným činom krádeže podľa § 211, § 242 ods. 1, § 243 ods. 1 č. 2, § 249 ods. 1, § 250 ods. 2 č. 1, § 251, § 22, § 23 ods. 1, § 52 a § 53 Trestného zákonníka Nemeckej spolkovej republiky, za ktorý mu bol v štáte pôvodu uložený úhrnný trest odňatia slobody na doživotie podľa § 211 ods. 1 Trestného zákonníka Nemeckej spolkovej republiky.

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že konanie G. L. je možné podľa právneho poriadku Slovenskej republiky právne kvalifikovať ako obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b), d), e) Tr. zák., s poukazom na ustanovenie § 140 písm. c), § 138 písm. d) Tr. zák. Aj súdom Slovenskej republiky je možné za vyššie označený obzvlášť závažný zločin vraždy uložiť trest odňatia slobody na doživotie podľa platného Trestného zákona, pričom formuláciou podmienky určenej v § 47 ods. 1 písm. b) Tr. zák. zákonodarca vyžaduje pri rozhodovaní rozumnú istotu (prognózu) o možnosti nápravy páchatel'a trestom odňatia slobody časovo obmedzeným do 25 rokov. Závery pre vyhodnotenie resocializačnej prognózy páchatel'a poskytuje súdu, okrem posúdenia všetkých okolností spáchania trestného činu komplexného zhodnotenia osobnosti páchatel'a, retrospektívneho zhodnotenia jeho kriminálneho správania aj znalecký posudok znalca z odboru Zdravotníctva, odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých, úlohou tohto posudku je poskytnúť závery pre vyhodnotenie resocializačnej prognózy páchatel'a. Keďže štát pôvodu nedisponoval dôkazom - znaleckým posudkom z odboru psychológia, bol tento zabezpečený prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky od štátu pôvodu, pričom na základe jeho záverov, ktoré neumožňujú vysloviť jednoznačný záver, že nie je nádej, že by páchatel'a nebolo možné napraviť trestom kratšieho trvania, t. j. trestom odňatia slobody s hornou hranicou v trvaní do 25 rokov, nakoľko odsúdený netrpí poruchami osobnosti, predovšetkým netrpí na diagnostikovania hodnú disocialitu alebo na pretrvávajúcu a prodelikventnú psychopatiu, preto nie sú splnené zákonné podmienky na uloženie trestu odňatia slobody na doživotie podľa § 47 ods. 1 Tr. zák. Preto krajský prokurátor v Košiciach podal nesúhlasné písomné vyjadrenie k uznaniu a vykonaniu rozhodnutia a krajský súd dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky pre uznanie cudzieho rozhodnutia vo výroku o treste na doživotie tak, ako uložil Krajský súd v Chemnitzi a ani zákonné podmienky na premenu výroku o treste. Z uvedených dôvodov neuznal cudzie rozhodnutie na území Slovenskej republiky, nakoľko uznanie odporuje záujmom chráneným ustanovením § 481 Tr. por. a vybavením žiadosti by bola porušená Ústava Slovenskej republiky a také ustanovenie právneho poriadku Slovenskej republiky, na ktorom musí justičný orgán vykonávajúceho štátu bez výhrady trvať.

Proti tomuto rozsudku podal riadne a včas, v zákonnej lehote, odvolanie G. L., ktorý poukázal na to, že trestný čin nespáchal a tiež uviedol „prosím Vás pomôžte, zoberte ma k nám na Slovensko“.

Prokurátor sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom zistiť pochybenie krajského súdu, napadnutý rozsudok zrušil a nahradil ho vlastným rozhodnutím.

V prvom rade je potrebné poukázať na to, že z rozhodnutia krajského súdu nevyplýva, akým konkrétnym záujmom chráneným ustanovením § 481 Tr. por. odporuje uznanie tohto rozhodnutia a čím dochádza k porušeniu Ústavy Slovenskej republiky, či ustanovenia právneho poriadku Slovenskej republiky, na ktorom musí justičný orgán vykonávajúceho štátu bez výhrady trvať.

Z ustanovenia § 481 Tr. por. vyplýva, že žiadosti cudzieho orgánu nemožno vyhovieť, ak by jej

vybavením bola porušená ústava alebo také ustanovenie právneho poriadku Slovenskej republiky, na ktorom je potrebné bez výhrady trvať, alebo ak by vybavením žiadosti bol poškodený iný významný chránený záujem Slovenskej republiky.

Najvyšší súd sa nestotožnil s názorom krajského súdu, že je potrebné aplikovať uvedené zákonné ustanovenie a rozsudok cudzieho štátu neuznať.

Zo spisového materiálu vyplýva, že Krajskému súdu v Košiciach bol doručený návrh Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, pričom jeho súčasťou je aj žiadosť Saského štátneho Ministerstva spravodlivosti a pre Európu sp. zn. 9352E-S31-III1-1834/14 z 23. septembra 2014, overená fotokópia právoplatného rozsudku Krajského súdu v Chemnitzi, kópia aplikovaných právnych predpisov, kópia Protokolu z ústneho vypočúvania odsúdeného G. L. zo 17. apríla 2014, ako aj fotokópia potvrdenia právoplatnosti a vykonateľnosti trestného nálezu - rozsudku Krajského súdu v Chemintzi sp. zn. 1 Ks 840 Js 33583/09 z 21. decembra 2010.

Najvyšší súd dôsledne skúmal splnenie podmienok uvedených v § 516 ods. 1 Tr. por., pričom zistil nasledovné:

Podľa § 516 ods. 1 Tr. por. cudzie rozhodnutie sa uzná na území Slovenskej republiky, ak

a) medzinárodná zmluva obsahuje možnosť alebo povinnosť uznávania alebo výkonu cudzích rozhodnutí,

Medzinárodnou zmluvou, ktorá obsahuje možnosť alebo povinnosť uznávania jeho výkonu cudzích rozhodnutí je v danom prípade Dohovor o odovzdávaní odsúdených osôb (Štrasburg, 21.03.1983, oznámenie č. 553/1992 Zb.).

b) v odsudzujúcom štáte je právoplatné alebo ak tam proti nemu už nemožno podať riadny opravný prostriedok,

Z vyššie uvedených listín vyplýva, že G. L. - slovenský štátny občan - bol uznaný za vinného zo spolupáchateľstva trestného činu vraždy spáchaného v jednočinnom súbehu s pokusom o trestný čin závažnej lúpeže so smrteľným následkom a trestným činom krádeže podľa § 211, § 242 ods. 1, § 243 ods. 1 č. 2, § 249 ods. 1, § 250 ods. 2 č. 1, § 251, § 22, § 23 ods. 1, § 52 a § 53 Trestného zákonníka Nemeckej spolkovej republiky, za ktorý mu bol v štáte pôvodu uložený úhrnný trest odňatia slobody na doživotie podľa § 211 ods. 1 Trestného zákonníka Nemeckej spolkovej republiky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 11. februára 2011, čo vyplýva z potvrdenia právoplatnosti a vykonateľnosti.

c) čin, pre ktorý bol trest uložený, je trestným činom podľa právneho poriadku odsudzujúceho štátu aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky; nie je prekážkou uznania cudzieho rozhodnutia, ak právny poriadok Slovenskej republiky neukladá rovnaký druh dane alebo poplatku alebo neobsahuje daňový, poplatkový, colný alebo devízový inštitút rovnakého druhu ako právny poriadok dožadujúcej strany

Činy, pre ktoré bol G. L. uložený trest, sú trestné aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky a bolo by možné jeho konanie kvalifikovať ako obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. e) Tr. zák.

d) rozhodnutie bolo vydané v konaní, ktoré zodpovedá zásadám obsiahnutým v článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

Z dostupných písomností a obsahu spisového materiálu nebolo zistené porušenie zásad obsiahnutých v článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

e) osoba nebola odsúdená pre trestný čin, ktorý má výlučne politický alebo vojenský charakter

G. L. bol odsúdený pre trestný čin, ktorý nemá charakter trestných činov vojenských, ani trestných činov politických.

f) výkon trestu nie je podľa právneho poriadku Slovenskej republiky premlčaný,

Výkon trestu odsúdeného G. L. nie je premlčaný podľa právneho poriadku Slovenskej republiky.

g) osoba nebola pre tento skutok už odsúdená slovenským súdom

Z odpisu z registra trestov vyplýva, že G. L. nebol odsúdený pre tento skutok súdom Slovenskej republiky.

h) nebolo na území Slovenskej republiky uznané cudzie rozhodnutie iného štátu voči tej istej osobe pre ten istý skutok

Tiež bolo zistené, že na území Slovenskej republiky nebolo uznané cudzie rozhodnutie iného štátu voči G. L. pre ten istý skutok.

i) uznanie neodporuje záujmom chráneným ustanovením § 481

Uznanie rozsudku Krajského súdu v Chemnitzi sp. zn. 1 Ks 840 Js 33583/09 z 21. decembra 2010, ktorým bol odsúdený G. L. uznaný vinným zo spolupáchateľstva trestného činu vraždy spáchaného v jednočinnom súbehu s pokusom o trestný čin závažnej lúpeže so smrteľným následkom a trestným činom krádeže podľa § 211, § 242 ods. 1, § 243 ods. 1 č. 2, § 249 ods. 1, § 250 ods. 2 č. 1, § 251, § 22, § 23 ods. 1, § 52 a § 53 Trestného zákonníka Nemeckej spolkovej republiky, za ktorý mu bol v štáte pôvodu uložený úhrnný trest odňatia slobody na doživotie podľa § 211 ods. 1 Trestného zákonníka Nemeckej spolkovej republiky, neodporuje záujmom chráneným v ustanovení § 481 Tr. por.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že sú splnené všetky podmienky pre uznanie rozsudku Krajského súdu v Chemnitzi sp. zn. 1 Ks 840 Js 33583/09 z 21.12.2010, ktorým bol odsúdený G. L. uznaný vinným zo spolupáchateľstva trestného činu vraždy spáchaného v jednočinnom súbehu s pokusom o trestný čin závažnej lúpeže so smrteľným následkom a trestným činom krádeže podľa § 211, § 242 ods. 1, § 243 ods. 1 č. 2, § 249 ods. 1, § 250 ods. 2 č. 1, § 251, § 22, § 23 ods. 1, § 52 a § 53 Trestného zákonníka Nemeckej spolkovej republiky, za ktorý mu bol v štáte pôvodu uložený úhrnný trest odňatia slobody na doživotie podľa § 211 ods. 1 Trestného zákonníka Nemeckej spolkovej republiky.

Justičný orgán dožadujúceho štátu sa odvoláva na Dohovor o odovzdávaní odsúdených osôb, podpísaný 21. marca 1983 v Štrasburgu (oznámenie č. 553/1992 Zb.). V čase podania žiadosti Saského štátneho Ministerstva spravodlivosti a pre Európu, Nemecká spolková republika neimplementovala do svojho právneho poriadku Rámcové rozhodnutie Rady č. 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii v znení rámcového rozhodnutia Rady 2009/299/SVV (k implementácii došlo až 25. júla 2015). Preto pri uznaní rozhodnutia bolo potrebné prvotne prihliadať na Dohovor o odovzdávaní odsúdených osôb.

Jedným z cieľov Dohovoru o odovzdávaní odsúdených osôb je, aby cudzincom, ktorí boli pozbavení slobody v dôsledku toho, že spáchali trestný čin, bola daná možnosť vykonávať svoje tresty v ich spoločnosti a tento cieľ možno najlepšie dosiahnuť tým, že ich odovzdajú do ich krajín.

Odsúdený G. L. vyjadril súhlas s výkonom trestu v Slovenskej republike, kde má rodinné väzby. Ako vyplýva z jeho vyjadrení, nenaučil sa poriadne po nemecky a to napriek tomu, že je tam už viac rokov. Ako slovenský štátny občan má právo vykonávať trest vo svojej spoločnosti tak, ako to vyplýva z

cieľov Dohovoru.

Preto najvyšší súd postupoval podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku a dospel k záveru, že sú splnené všetky podmienky pre uznanie cudzieho rozhodnutia na území Slovenskej republiky. Súčasne podľa § 517 ods. 2 Tr. por. vyslovil, že G. L. bude vo výkone trestu pokračovať bez jeho premeny. Súd pri rozhodovaní o uznaní cudzieho rozhodnutia má možnosť trest v ňom uložený nahradiť trestom, ktorý by mohol uložiť, ak by v konaní o spáchanom trestom čine rozhodoval, pričom by nesmel uložiť trest, ktorý je prísnejší ako bol trest uložený v cudzom rozhodnutí, ani premeniť trest na iný druh trestu (§ 517 ods. 1 Tr. por.).

V súlade s čl. 10 Dohovoru o odovzdávaní odsúdených osôb v prípade, že sa bude pokračovať vo výkone trestu, vykonávajúci štát je viazaný druhom a dĺžkou trvania trestu tak, ako ho uložil odsudzujúci štát. Pokiaľ je však druh a dĺžka trvania tohto trestu nezlučiteľná s právnym poriadkom vykonávajúcего štátu alebo pokiaľ to jeho právny poriadok vyžaduje, tento štát môže súdnym alebo správnym rozhodnutím prispôbiť sankciu trestu alebo opatreniu ustanovenému jeho právnym poriadkom za obdobné trestné činy. Pokiaľ ide o druh, bude trest alebo opatrenie zodpovedať čo najviac trestu alebo opatreniu uloženému rozhodnutím, ktoré sa má vykonať. Trest alebo opatrenie nezhorší čo do svojho druhu alebo dĺžky sankciu uloženú v odsudzujúcom štáte a neprekročí hornú hranicu ustanovenú v právnom poriadku vykonávajúcего štátu.

Podľa názoru najvyššieho súdu, sú splnené všetky podmienky preto, aby G. L. pokračoval vo výkone trestu bez jeho premeny, v pôvodne uloženom treste na doživotie, keďže dĺžka trvania a druh trestu odňatia slobody sú zlučiteľné s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

Krajský súd nad rámec zisťoval splnenie podmienok § 47 ods. 1 Tr. zák. v súvislosti s tým, či nie je nádej, že by páchatel'a bolo možné napraviť trestom odňatia slobody na dobu do dvadsaťpäť rokov, čo najvyšší súd považuje za nadbytočné. Podstatnou skutočnosťou v danom prípade je to, že konanie, za ktoré bol G. L. odsúdený v cudzine, na území Slovenskej republiky napĺňa znaky trestného činu, za ktorý možno uložiť rovnako trest na doživotie. Ako bolo konštatované, činy, pre ktoré bol G. L. uložený trest, sú trestné aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky a bolo by možné jeho konanie kvalifikovať ako obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. e) Tr. zák., pričom Trestný zákon v osobitnej časti umožňuje uložiť trest na doživotie. Podmienky pre uloženie tohto trestu nemusia byť v každom štáte rovnaké. Dôležitý je fakt, že takýto trest možno aj v uznávacom štáte uložiť.

Na základe týchto úvah najvyšší súd zrušil napadnutý rozsudok a sám rozhodol o uznaní cudzieho rozhodnutia s tým, že G. L. bude pokračovať vo výkone trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.